

HERWILDEREN

SARAH DOMOGALA

Herwildereren

uitgeverij
ORLANDO

© 2026 Sarah Domogala
Uitgeverij Orlando bv, Amsterdam, juni 2026
Alle rechten voorbehouden
Tekst- en datamining zijn niet toegestaan.
Omslagontwerp Villa Grafica
© Foto auteur Klaas Jan Kliphuis
Zetwerk Pre Press Media Groep
ISBN 9789083625935
NUR 301 / 320

www.uitgeverijorlando.nl

*Dit boek is bedoeld als een warm vuur in koude tijden.
Als een deur naar onze oeroude toekomst. Een troostend
lied voor alles wat goed is in onze wereld. Waar hoop
woont. Waar liefde woont.*

PROLOOG

Ik doe het vliegensvlug, voordat iemand me ziet. Ik laat me op mijn knieën vallen, leg mijn handen plat op het natte gras en kus de Aarde. Het is maar een moment. Ik ben er, zo dichtbij, ik raak haar aan en wacht op antwoord: het gevoel dat er ook van mij gehouden wordt.

Het moet een van de oudste bewegingen zijn die de mensheid kent, miljoenen en miljarden keren knielden we neer voor *haar*, op *haar*. Maar op dit punt in de geschiedenis doe ik het stiekem, in het geheim. Snel als niemand kijkt.

Want in mijn enorme liefde voor de Aarde schuilt altijd ook een angst. Angst om betrappt te worden en angst om belachelijk gemaakt te worden. Om uitgelachen te worden door hen die nooit knielen, voor niets of niemand.

Maar het is juist hier, in mijn vluchtige kus, in dit kleine moment van eerbied, van overgave dat mijn angst openbreekt en ik als vanzelfsprekend mijn plek vind in een wereld van boomwortels, van ritselende bladeren en vochtig mos. De stille bevestiging dat dit mijn plek is, midden in het rijk der natuur. Midden in de levende, natuurlijke wereld. Een wereld die zich steeds meer terugtrekt, zoals een slak in haar huisje, en toch onder onze voeten altijd aanwezig is, gedul-

dig wachtend tot iemand haar weer opmerkt. Tot iemand zich weer eens laat zakken, en zijn handen liefdevol op haar plaatst. En misschien, heel misschien wel een vrolijke zoen kan missen.

Hoezeer het moderne, dagelijkse leven ons ook weghoudt van haar, hoezeer we ook vergeten om naar buiten te gaan, om haar te zien voor wie ze is. Ze wacht op ons, wat er ook gebeurt.

‘De wereld zal niet ten onder gaan door een gebrek aan wonderen, maar alleen door een gebrek aan verwondering.’

– Vincent Munier

HET KASTANJEBOS

De eerste keer dat het land op mij reageerde, was niets van het beeld dat je misschien zou verwachten. Er was geen vuur, geen ceremonie, geen volle maan.

Het was een grijze dinsdagmiddag in het vroege voorjaar. De eerste bladeren waren net uit de knop. Het regende pijpenstelen en ik zat op een steen, eenzame tranen te huilen in het bos. De lucht was koud, er was modder en schaamte en wanhoop. Het was lelijk.

Een jaar lang was ik elke dag over het smalle, steile pad door het kastanjabos omhooggeklimmen. Glad van de modder, stoffig door de droogte, glibberig van het ijs. Me vaak vasthoudend aan boomwortels en laaghangende takken. Dag na dag liep ik door de dichte struiken die probeerden het verlaten bospad over te nemen. De bomen stonden hier zo dicht op elkaar dat de zon nauwelijks op de bodem scheen.

Ik klom steeds weer omhoog, op zoek naar iets waarvan ik niet wist wat het was. Iets wat mijn zware hart zou verlichten. Iets wat ik niet binnen zou kunnen vinden. Niet in mijn telefoon, niet in de mensenwereld, niet bij de kachel.

En op deze middag voelde mijn hart zo zwaar dat verder lopen niet meer lukte. Zwaar van nutteloosheid en wanhoop.

Ik was elke dag gekomen, maar wat maakte het nog uit.

Ik voelde me verloren, zo verlaten, zo ontzettend moe. Zo moe als niemand anders zich ooit kan voelen.

Ik wilde de berg niet meer beklimmen, ik wilde niet meer zoeken naar iets wat zich daar verborgen hield. Ik liet me zakken op een grote steen en begon te huilen. Vanaf de steen was het nog maar een klein stukje naar de grond. En voor ik het wist liet ik me op mijn knieën zakken en lag ik met mijn gezicht in de modder. Mijn tranen druppelden rechtstreeks in de wortels van de bomen, die ze dankbaar opslurpten. Het enige wat ik wilde was om precies zo opgeslurpt te worden door het bos. Door de wortels van de kastanjabomen.

Hoog tegen de grauwe hemel stonden ze. Terwijl ze op me neerkeken en hun geheime wonderen op me lieten inwerken. Maar dat wist ik toen nog lang niet.

Ook niet hoe ze me geroepen hadden. Hoe ze me dag na dag geroepen hadden en toekeken hoe ik topperig omhooggeklommen was. Tot klimmen niet meer ging. Maar gekomen was ik toch.

Op dat moment begreep ik niets meer van mezelf. Ik had zo mijn best gedaan, zoals iedereen zei dat je dat moest doen, en nu was ik hier, op een klassiek punt: mijn carrière als filmmaker was gestopt, mijn man had mijn hart gebroken, ik woonde in een afgelegen dorpje in de Franse Pyreneeën, inmiddels zonder inkomen, zonder plan, alleen met mijn kinderen, ver van familie en vrienden. Ik wist niet meer hoe het verder moest.

De adelaar vloog met een schreeuw boven mijn hoofd. Hij weet altijd wat hem te doen staat. Waar hij heen wil. Waar hij heen gaat.

Ik ging nergens heen. Ik had mezelf weggegeven aan mijn werk. Aan mijn man. Aan mijn kinderen. Ik had me

verstopt in die oude, uitgewerkte rol van moeder en vrouw, achter de focus op mijn werk, achter al die dingen waar de wereld om vraagt. Ik had me verstopt voor mezelf. Verstopt voor het leven. Bang om betrappt te worden. Bang om gezien te worden voor wie ik werkelijk was. Want *o nee, zo gevoelig, zoveel zien, zoveel voelen, dat moeten we niet hebben*, zei de wereld steeds opnieuw. *Je kunt alleen meedoen als je wegstijgt, als je je mond houdt, als je zoals wij net doet alsof. Als vanbuiten alles er maar mooi uitziet, maakt het niet uit of het vanbinnen knapt.*

Hier diep in het bos, ver weg van de wereld, begon de kou van de modder door te dringen. Er zat nog vorst in de grond en de ijzige kou begon onder mijn kleren te kruipen. Het maakte mijn hoofd helderder en diep in mij ontwaakte er iets. Iets wat ik eerst niet herkende, maar dat nieuwe moed gaf. Plotseling leek het niet meer alsof het *niet-weten* het einde van alles was. Het mysterie van het *niet-weten* werd iets tastbaars. Iets wat ik daadwerkelijk vast kon grijpen. De kou maakte het kraakhelder. Ik had het niet eerder gezien! Ik had het niet kunnen zien door al die gedachten en gevoelens die maar bleven razen en vertellen over hoe het moest en hoe het niet moest.

Ik greep de draad van het mysterie met beide handen vast en ik wist dat ik nooit meer zou loslaten. Dit voelde echter dan alles wat ik had proberen echt te maken, maar wat zo vluchtig was gebleken. En zo, in een ijskoud, kaal bos ver weg van de wereld, begon ik voorzichtig aan de eerste draad van mijn nieuwe leven te trekken. Diep onder mij in de grond werd iets wakker.

Ik draaide op mijn rug. Boven me zwaaiden de takken

zachtjes tegen een diepblauwe lucht. Was die niet net nog grijs geweest? Het bos zag er anders uit. En met dat besef kwam er hoog uit de hemel een ster naar beneden vallen. Hij landde in mij. Diep in mij, en ik wist dat het waar was.

Een eerste antwoord.

Het begin is maar het begin, en deze plek in het bos had nog veel meer te vertellen, want het was niet zomaar een plek. Zoals overal diep in de natuur zijn er heilige plekken, waar de Aarde en het mysterie dat we God noemen gewend zijn om vrij te spreken. Waar de bomen zich buigen en zorgen voor de wereld onder hen en de dieren weet hebben van wat er nodig is.

Maar laat me je eerst een verhaal vertellen.